

**JAARREKENING
2015**

opgesteld op 4 maart 2016

*Raad van Kerken in
Nederland*

1.1 Doelstelling

Vanuit een christelijke inspiratie bevordert de Raad van Kerken in Nederland, als rechtspersoon, de samenwerking en het streven naar eenheid tussen de kerken alsmede de dienst van de kerken gezamenlijk aan de samenleving. Zowel theologische als maatschappelijke vragen staan op zijn agenda.

De Raad onderhoudt relaties met zijn lidkerken en de brede oecumenische beweging in Nederland en wereldwijd, maar ook met vertegenwoordigers van andere religies, met overheden, politieke partijen en tal van maatschappelijke organisaties. Het secretariaat is gevestigd in Amersfoort, Koningin Wilhelminalaan 5.

De Raad van Kerken in Nederland is door de Belastingdienst aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling.

De Raad is bij de Kamer van Koophandel ingeschreven onder nummer 32162910.

Per ultimo van het verslagjaar waren er de volgende lidkerken en associés van de Raad van Kerken in Nederland:

Lidkerken

Protestantse Kerk in Nederland
Rooms-Katholieke Kerkprovincie in Nederland
Algemene Doopsgezinde Sociëteit
Remonstrantse Broederschap
Oud-Katholieke Kerk van Nederland
Evangelische Broedergemeenten in Nederland
Religieus Genootschap der Vrienden (Quakers)
Aartsbisdom van de Syrisch-Orthodoxe Kerk in Nederland
Leger des Heils
Anglicaanse Kerk in Nederland
Koptisch Orthodoxe Kerk
Bond van Vrije Evangelische Gemeenten in Nederland
Orthodoxe Kerk in Nederland

Associés

Basisbeweging van Kritische Groepen en Gemeenten in Nederland
Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten
Vrijzinnigen Nederland

1.4 Activiteiten 2015

De datum van 13 november 2015 zal in vele geschiedenisboekjes terugkeren. Op die dag werd er op zes plaatsen in Parijs een aanslag gepleegd. De Raad van Kerken heeft inmiddels een sterk netwerk met andere religies gevormd. Onmiddellijk na de aanslag is er een publiek gebaar gemaakt door bloemen te leggen bij de Franse ambassade en een gesprek aan te gaan met de ambassadeur. De interreligie kreeg verder aandacht met onder meer de ontmoeting in Utrecht van In Vrijheid Verbonden rond het thema 'Wat kan de wetenschap bijdragen aan de interreligieuze ontmoeting?' En met Prinsjesdag was er een bijeenkomst in de Grote Kerk in Den Haag rond het thema 'Samen – van eiland naar wij-land'.

Het jaar 2015 werd sterk ingekleurd door het thema 'pelgrimage van gerechtigheid en vrede'. Er was een startweekend met jonge mensen in Amersfoort (maart) en een 'walk of peace' in samenwerking met Pax in de vredesweek in Den Haag. Rinus Bijkerk maakte als stagiair van de Raad een uitwerking waarin hij laat zien hoe pelgrimage bij seculiere mensen onder de aandacht te brengen. De Oecumenelezing in 2015 werd verzorgd door prof. dr. Peter Schmidt uit Leuven. Hij benaderde de pelgrimage vanuit de kunst. Vertegenwoordigers van plaatselijke kerken die ideeën wilden opdoen voor het thema pelgrimage konden op 25 september terecht in de Bergkerk in Amersfoort.

De klimaattop in Parijs in december gaf een stimulans tot tal van activiteiten. Er was een reeks van klimaatwandelingen samen met Oikos en een landelijke manifestatie in Utrecht (oktober). De taakgroep Ecologische duurzaamheid heeft op 28 oktober een rondetafelconferentie gehouden met onder meer prins Jaime, voormalig premier Balkenende en via een video patriarch Bartholomeus als gasten. Vier 'groene' websites dragen het thema verder uit.

Eind 2014 hebben 26 kerken een gezamenlijke verklaring getekend 'De kerk: een veilige plek'. In 2015 was er een bijeenkomst waarop het thema hernieuwd geactualiseerd is voor de deelnemende kerken. De kerken spiegelden zichzelf in datgene wat er in de sportwereld en de onderwijswereld gebeurt.

Rond het thema 'beleving eucharistie en avondmaal' was een enquête uitgezet. Ruim 600 formulieren kwamen er terug. Het resultaat wordt meegenomen in de publicatie die in 2016 verschijnt. De Week van gebed had in 2015 het thema 'Dorst?'. De opening vond plaats vanuit de Fatimaparochie in Amsterdam. Het bureau leverde een bijdrage aan het door het Boekencentrum uitgegeven 'Handboek voor Gebed'. In het najaar is een gesprek opgestart met mensen uit de onderwijswereld en uitgeverij om te komen tot een inzet van de Week van gebed breder dan de kerken met inschakeling van de scholen.

Het jaar 2015 kleurt zich door zorg over de situatie in het Midden-Oosten. De contacten met patriarch Moran Mor Ignatius Ephrem II, de hoogste geestelijke leider van de Syrisch-Orthodoxe Kerk, die in februari Nederland bezocht, wijzen daarop. In het najaar werd een opzet gemaakt voor een campagne die in 2016 wordt uitgerold.

De Raad besteedde in diverse ontmoetingen met onder meer de Vereniging Nederlandse Gemeenten en de lidkerken aandacht aan de decentralisatie van de zorg. De projectgroep Vluchtelingen had een pittig jaar, gelet op de moeite om contact te onderhouden met overheidsgeledingen en gelet op de vluchtelingenstroom vanuit diverse landen. Het juridische verlies van de vervolgstap rond de thematiek van 'bed, brood en bad' maakt de opvang lastiger. Er waren werkbezoeken, onder meer aan het detentiecentrum in Zeist, waarbij de projectgroep zorg uitdrukte voor de manier waarop onder meer de isoleercel wordt ingezet. Van 39 reagerende

lokale raden van kerken op een onderzoek blijkt de helft aandacht aan vluchtelingen te besteden, een enkele raad heeft een speciale taakgroep.

De Raad van Kerken nam in 2015 afscheid van twee belangrijke mensen: voorzitter Henk van Hout en vicevoorzitter Marius van Leeuwen. Er vond een goed bezocht symposium plaats met het thema 'De Oecumenische Christuscode'.

Een nieuw initiatief betreft het thema 'zinvolle maaltijd', het gaat om een reeks open-tafel-ontmoetingen. Er is een thema dat naar voren komt in het gerecht en in de keus van sommige gasten. Er waren onder meer bijeenkomsten in Amersfoort en Amsterdam.

Ook de diverse provinciale raden en de honderden plaatselijke raden hadden hun activiteiten. Om er een te noemen: de Zeeuwse raad van kerken hield op 30 mei een regionale kerkendag, waar ook vertegenwoordigers vanuit de landelijke Raad in participeerden. De landelijk begeleide kerkennacht rond 21 juni verleidde meer dan zeventig plaatsen er toe om rond de kortste nacht de kerkdeuren te openen voor bezoekers. Het thema 'Kerk binnenstebuiten' werd onder meer ondersteund met een reeks filmpjes op YouTube.

Het aantal afnemers van de berichten van de Raad is in 2015 verder gegroeid. Er zijn ongeveer 200.000 unieke bezoekers van de website www.raadvankerken.nl, het aantal volgers van twitter groeide met zo'n 30 procent naar 3000. Facebook begon opnieuw te tellen, omdat de systematiek is veranderd. Het aantal ontvangers van Oecumenisch Bulletin en de e-flits is doorgesloegen naar meer dan 9000 elk.

Er verschenen vijf uitgaven in de reeks Oecumenische Bulletins. Twee daarvan waren op specifieke thema's gericht van de pelgrimage: 'Met liturgie naar buiten' en 'Het recht heeft zijn loop'. In overleg met de beraadgroep Samenlevingsvragen is er een bijlage bij een van de bulletins met actuele toerusting voor biddag, dankdag en zondag van de arbeid. Het ging over 'Participatie in werk'.

Alle 'maatjes van de Raad' ontvingen in december een presentje. Het gaat om het boekje 'Wijzen uit het Oosten', geschreven door Jaap van Slageren. Daarin staan achtergronden van onder meer de Syrisch-Orthodoxe Kerk, aangevuld met kerstverhalen. Om de mogelijkheid van maat te worden verder onder de aandacht te brengen zijn onder meer stickers ontworpen en is er aan bredere promotie gedaan.

Klaas van der Kamp
Algemeen secretaris

1.5 Inleiding door de penningmeester

Het resultaat over 2015, een bedrag van - € 1.391, is in de jaarrekening in mindering gebracht op de egalisatiereserve. Het resultaat is minder negatief dan voorzien in de begroting, waarin nog werd uitgegaan van een tekort van ruim € 22.000. Gezien de vele activiteiten die de Raad in 2015 heeft ontplooid, is het tekort relatief beperkt.

De exploitatie van het Oecumenisch Bulletin komt in 2015 grotendeels ten laste van de Stichting Vrienden Raad van Kerken in Nederland. Er waren drie actuele nummers en twee speciale nummers rond pelgrimage. Voor geen van de uitgaven is subsidie geworven.

Er is een aanzet gemaakt voor het nieuwe beleidsplan. Uitgangspunt voor dit beleidsplan is dat structurele uitgaven worden gedekt door structurele inkomsten.

Veel posten aan de lastenkant blijven rond of juist onder de begroting. De bureaunkosten en algemene kosten blijven ruim onder de begroting (niet in aanmerking genomen de kosten van het Oecumenisch Bulletin, die zoals hierboven vermeld gecompenseerd worden door een bijdrage van de Stichting Vrienden, en de Week van gebed waartegenover inkomsten staan).

De Raad had een deel van 2015 twee vrijwilligers, elk voor een dag in de week. Voor het notuleren van de Raadsvergadering (diverse personeelskosten) is een andere notuliste gevonden, die met een bescheidener tarief de werkzaamheden verricht. De huisvestingskosten zijn in lijn met de begroting. Wel moet meer betaald worden aan gemeentelijke belastingen, waaronder restafval. De verhuurder is in 2015 overgestapt naar een andere energieleverancier.

De reiskosten buitenland zijn binnen de begroting gebleven. Er is naar een bijeenkomst van de CEC in Brussel gereisd en naar de bijeenkomst van secretarissen van Europese Raden van Kerken in Berlijn.

Voor de taakgroep Pelgrimage, door het moderamen ingesteld in 2014, is een bedrag van € 9.000 aan subsidie verworven voor drie jaar. Het bedrag voor 2015 is geheel uitgegeven. De in 2015 geplande activiteiten in het kader van de 'beleving eucharistie en avondmaal' vinden in 2016 plaats. De uitgave is in maart 2016 verschenen. Rond publiciteit en communicatie is in de begroting rekening gehouden met activiteiten rond de kerkennacht. Het moderamen besloot op verzoek van de Stichting Kerkennacht dat deze Stichting zal werken als taakgroep van de Raad. Het batig saldo van de Stichting Kerkennacht wordt in de eerstvolgende jaarrekening verantwoord. De post diverse bijeenkomsten en activiteiten is altijd wat moeilijk te begroten, maar is binnen de begroting gebleven. Er is afscheid genomen met een bijeenkomst in de Bergkerk van voorzitter Henk van Hout en vicevoorzitter Marius van Leeuwen. De taakgroep Ecologische duurzaamheid hield een inspiratietafel-bijeenkomst, de begroting daarvoor was dekkend. Er zijn in 2015 geen investeringen gedaan in duurzame goederen en/of computerapparatuur.

De kosten van de beraadgroepen zijn iets onder de begroting. De post bevat reis- en vergaderkosten voor de leden van de beraadgroepen; de uitgave in het kader van biddag, dankdag en zondag voor de arbeid; en kosten voor bijeenkomsten, o.a. rond euthanasie en islam.

Voor de uitgaven van de projectgroep Vluchtelingen, de reserve van de projectgroep is nihil, wordt zoals eerder voorgesteld een beroep gedaan op de reserve projectgroep Migrantenweek/Dag tegen racisme. Deze reserve is inmiddels ook nihil. Voor de resterende kosten is de reserve reiskosten CCME aangesproken.

Er zijn nieuwe activiteiten door de Raad ontwikkeld (o.a. rond pelgrimage en zinvolle maaltijd), maar de kosten hiervan hebben niet geleid tot een beroep op de post Nieuwe Initiatieven.

Op het bestemmingsfonds MCKS Project, dat kon worden gevormd uit een legaat, is bij de waarderingsgrondslagen een nadere toelichting gegeven. Het gaat om facilitaire dienstverlening die geen consequenties heeft voor de Raad. De uitvoering van het projectvoorstel neemt meer tijd in beslag en wordt in 2016 afgerond. Het project was in de jaarrekening van 2014 opgenomen als voorziening, op advies van de accountant is het in 2015 omgezet naar een bestemmingsfonds.

Mr. J.A. Visscher

3.2 BALANS PER 31 DECEMBER 2015

	<u>31-dec-15</u>	<u>31-dec-14</u>
ACTIVA	€	€
<i>Vaste activa</i>		
Materiële vaste activa	0	1.927
Financiële vaste activa	210.746	225.569
	<u>210.746</u>	<u>227.496</u>
<i>Vlottende activa</i>		
Kortlopende vorderingen	6.337	6.566
Rekeningen courant	21.507	0
Geldmiddelen	6.656	18.507
	<u>34.500</u>	<u>25.073</u>
Totaal activa	<u><u>245.246</u></u>	<u><u>252.569</u></u>
	<u>31-dec-15</u>	<u>31-dec-14</u>
PASSIVA	€	€
<u>Eigen Vermogen</u>		
<i>Vrij besteedbaar eigen vermogen</i>		
Werkkapitaal	45.378	45.378
Egalisatiereserve	68.634	70.025
	<u>114.012</u>	<u>115.403</u>
<i>Vastgelegd eigen vermogen</i>		
Bestemmingreserves	77.121	78.620
Sub-totaal Eigen Vermogen	<u>191.133</u>	<u>194.023</u>
<u>Bestemmingsfondsen</u>		
MCKS Project	19.602	0
	<u>19.602</u>	<u>0</u>
<u>Voorzieningen</u>		
Voorziening MCKS Project	0	19.868
	<u>0</u>	<u>19.868</u>
<u>Kortlopende schulden en overlopende passiva</u>		
Rekeningen courant	0	14.406
Kortlopende schulden en overlopende passiva	34.511	24.272
	<u>34.511</u>	<u>38.678</u>
Totaal passiva	<u><u>245.246</u></u>	<u><u>252.569</u></u>

3.3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2015

	Werkelijk 2015 €	Begroot 2015 €	Werkelijk 2014 €
BATEN			
Bijdragen lidkerken	173.995	174.944	172.494
Bijdragen kandidaat lidkerken/associés	3.855	3.855	3.772
Subtotaal bijdragen	<u>177.850</u>	<u>178.799</u>	<u>176.266</u>
Opbrengst interest/beleggingen	1.058	3.000	2.716
Overige opbrengsten	45.179	12.500	98.126
Projectgroepen	7.460	8.000	5.197
Totaal baten	<u><u>231.547</u></u>	<u><u>202.299</u></u>	<u><u>282.305</u></u>
LASTEN			
Personeelskosten	130.359	128.800	128.027
Bureaunkosten	9.511	17.600	10.644
Huisvestingskosten	17.201	17.260	16.016
Algemene kosten	65.872	48.500	100.665
Subtotaal vaste lasten	<u>222.943</u>	<u>212.160</u>	<u>255.352</u>
Beraadgroepen	3.750	5.000	1.564
Nieuwe initiatieven	0	5.000	0
Projectgroepen	8.010	10.500	3.105
Totaal lasten	<u><u>234.703</u></u>	<u><u>232.660</u></u>	<u><u>260.021</u></u>
Buitengewone baten en lasten	0	0	11.716
Baten minus lasten	<u><u>-3.156</u></u>	<u><u>-30.361</u></u>	<u><u>10.568</u></u>
Resultaatverdeling:			
Onttrekking reserve reiskosten CCME	-38	pm	-931
Onttrekking reserve Nieuwe Initiatieven	0	-5.000	0
Onttrekking projectgroep Kerk en Milieu	-3.604	pm	-2.913
Onttrekking projectgroep Migrantenweek	-4.368	0	-192
Onttrekking reserve Solidariteitsfonds	-949	0	0
Onttrekking best.fonds/voorziening MCKS	-266	-2.500	-8.972
Dotatie projectgroep Kerk en Milieu	7.460	pm	5.197
Mutatie voorziening MCKS	-19.868	0	28.840
Dotatie bestemmingsfonds MCKS	19.868	0	0
Resultaat (onttrekking Egalisatiereserve)	-1.391	-22.861	-10.461
	<u><u>-3.156</u></u>	<u><u>-30.361</u></u>	<u><u>10.568</u></u>